ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА – СТАРА ЗАГОРА
6000 гр. Стара Загора, ул. "Цар Иван Шишман" № 76, тел.: 042/ 62 38 18
e-mail: info-2408151@edu.mon.bg

Утвърждавам:
Директор:.....
/Ел.Иванова/

Зап.№ 36/08.10.2026

ПЛАН

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА В ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА ГР.СТАРА ЗАГОРА

УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

Планът е разработен на основание „Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование“, утвърден със заповед РД09-5906/28.12.2017 г. на МОН.
Планът за превенция и интервенция на насилието и тормоза за учебната 2026/2027 г. е приет на Педагогически съвет, Протокол № от ……..2026 г. и утвърден със Зап.№ …. / …….2026 г.

ПРЕДМЕТ:

Планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза. Проучване и подпомагане психичното развитие и здраве на децата и юношите в системата на основното образование, чрез прилагане на превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите от системата на предучилищното и училищно образование.

ЦЕЛ:

Изграждане на целенасочена и последователна политика за превенция и интервенция на проявите на насилие и тормоз в ЦСОП гр.Стара Загора, както и подкрепа на ученици и служители в случаи на насилие и тормоз или в риск от насилие, прилагане на координирани и последователни усилия за създаване на по-сигурна образователна среда. Следване на създадената система за превенция, система за интервенция и система за подкрепа на пострадалите и въвлечените в ситуациите на насилие и тормоз. Формиране и утвърждаване на култура на ненасилие и позитивна учебна среда в ЦСОП гр.Стара Загора чрез изграждане на ценности, правила и процедури, предотвратяващи насилието и тормоза в центъра.

ЗАДАЧИ:

1. Разработване и въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза в ЦСОП.
2. Изграждане на позитивен организационен климат.
3. Утвърждаване на позитивна дисциплина.
4. Преодоляване на факторите, водещи до прояви на насилие и тормоз между учениците в центъра.
5. Дейности на Координационен съвет за справяне с насилието.
6. Прилагане на дейности по превенция на тормоза и насилието в центъра – повишаване на информираността на учениците да разпознават насилието и тормоза и обучение в ефективно поведение за справяне.
7. Работа съгласно разработената защитна мрежа за оповестяване и интервенция при случаи на насилие и тормоз в центъра – разработване и прилагане на система от дейности за подкрепа и защита.

ДЕЙНОСТИ:

I. Превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза в ЦСОП-гр.Стара Загора.

1. Създаване на Координационен съвет за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза
   Срок: .09. 2026г.
   Отг. Директор

2. Оценка на ситуацията в ЦСОП гр.Стара Загора
   Срок: 05.09. до 05.10.2026 г.
   Отг.: Д.Нончева -психолог

3. Представяне и Анализ на „Оценката на ситуацията“ в ЦСОП гр.Стара Загора на координационния съвет. Разглеждане и актуализация на училищния механизъм за

противодействие на тормоза и насилието с едногодишен план от Координационния съвет на базата на резултатите от „оценката на ситуацията" и спецификата на образователната институция с ясни срокове, ангажименти и отговорности за дейностите по превенция и интервенция на насилието и тормоза.

Срок: октомври – ноември 2026 г.
Отг.: Д.Нончева -психолог

4. Представяне резултатите „Оценката на ситуацията" в ЦСОП гр.Стара Загора на педагогически съвет. Приемане на актуализация на училищния механизъм за противодействие на тормоза и насилието и План на базата на резултатите от „оценката на ситуацията" и спецификата на образователната институция.

Срок: октомври – ноември 2026 г.
Отг.: М.Стойчева, Д.Нончева -психолог – психолог

5. Ангажиране на КБППМН в центъра и груповите ръководители с осъществяване на този план.

Срок: постоянен
Отг.: Координационен съвет

6. Провеждане на анкета-въпросник за тормоза в центъра при възможност/-в началото и края на учебната година.

Срок: октомври 2026, юни 2027 г.
Отг.: Д.Нончева -психолог

II. Дейности по превенция за справяне със случаи на насилие и тормоз в ЦСОП-гр.Стара Загора:

1. <u>Дейности на ниво група/класна стая:</u>

- Създаване на правила за поведение във всяка паралелка, договаряне на процедура, в случай на нарушаване на правилата. Поставяне на видно място в класната стая.

Срок: октомври 2026 г.
Отг.: груп. ръководители

- Обучителни дейности и работа с групата -беседи, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит – като теми в часовете позволяващи това

Срок: постоянен
Отг. груп. ръководители

- Използване на теми от учебното съдържание по обществени науки, които да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и т.н.

Срок: постоянен
Отг. психолог

- Разясняване на понятието „тормоз" с материали в часовете където темите позволяват това.

Срок: постоянен
Отг. груп. ръководители
психолог

- Обсъждане в часовете позволяващи това на начини за реагиране в ситуации на тормоз и органи и инструкции, които могат да им бъдат от помощ.

  Срок: постоянен
  Отг. груп. ръководители

- Индивидуални разговори с деца, ученици и родители при случаи на тормоз в ЦСОП или съмнения за такъв.

  Срок: постоянен
  Отг. груп. ръководители,
  психолог

- Планиране на конкретни дейности по превенция на ниво група/клас –отбелязване на празници, участие в инициативи, уъркшопи, организиране на ателиета и др.

  Срок: постоянен
  Отг.: гр. ръководители,
  терапевти

- Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:
  - превенция на тормоза;
  - правата и задълженията на децата.

  Срок: постоянен
  Отг.: гр. р-ли,
  Координационен съвет

- Провеждане на два учебни часа в ЧК, свързани с превенцията на насилието и тормоза.

  Срок:съгласно год.
  тематични разпред.
  Отг.: гр. ръководители

2. <u>Дейности на ниво ЦСОП</u>

- Актуализиране на етичен кодекс на училищната общност.

  Срок:септември 2026 г.
  Отг. Директор, Коорд.съвет

- Разработване на план за превенция и интервенция на насилието и тормоза в ЦСОП

  Срок: октомври 2026г.
  Отг. Директор,Коорд.съвет

- Запознаване на цялата училищна общност с определянето, проявлението и последиците от насилието и тормоза и с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.

  Срок: постоянен
  Отг.: Координационен съвет

- Развитие на личните и социалните умения на децата и учениците в извънкласни форми .

  Срок: постоянен
  Отг. груп. ръководители

- Подобряване на системата за дежурства с оглед обхващане на места, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоза;

Срок: постоянен
Отг. Директор,груп. ръководители, деж. учители

- Стимулиране на учениците да съобщават за случаи на тормоз при гарантиране на конфиденциалността;

Срок: постоянен
Отг. груп. рък., психолог

- Използване на подхода- връстници обучават връстници;

Срок: постоянен
Отг. груп. ръководители, психолог

- Повишаване квалификацията на учителите за противодействие и справяне с тормоза в ЦСОП чрез специализирани тренинги за определени категории от работещи в центъра за справяне с критични ситуации и други;

Срок: постоянен
Отг. Директор, ЗДУД

- Привличане на родителите при решаване на възникнали проблеми-тематични срещи, работилници за родители и др.

Срок: постоянен
Отг. груп. ръководители, психолог

- Информиране за наличните ресурси в общността – съществуващи услуги и програми за превенция и противодействие на насилието на тормоза в ЦСОП.

Срок: постоянен
Отг.: психолог

- Осигуряване на партньорства с външни на ЦСОП служби, организации и специалисти – Община, МКБППМН, РУП, ДПС, Отдел „Закрила на детето" и други;

Срок: постоянен
Отг. Директор

3. <u>Дейности за превенция на ниво родители:</u>

- Запознаване на родителите с Механизма на противодействие на тормоза в училище на тематична родителска среща и обсъждане на начините, по които те могат да се ангажират в противодействието на тормоза в ЦСОП.

Срок: октомври 2026 г.
Отг.: груп. ръководители

- Привличане на родителите в реализирането на ценни инициативи, свързани с превенцията на насилието в ЦСОП.

Срок: постоянен
Отг.: груп. ръководители

- Насочване при необходимост към основни здравни и социални услуги за децата и семействата.

Срок: постоянен
Отг.: психолог

4. Дейности по поддържане на защитната мрежа:

- Прилагане на правилата и процедурите за работа с:
  1. Дете, жертва на тормоз;
  2. Дете, упражнило тормоз;
  3. Деца, които помагат и подкрепят тормоза;
  4. Децата наблюдатели.

Срок: постоянен
Отг.: Координационен съвет

- Дейности по правилата и процедурите за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни заведения

Срок: постоянен
Отг.: Координационен съвет

- Взаимодействие при решаване на конфликти между ученици, учители, родители, съвместно с ръководството на ЦСОП

Срок: постоянен
Отг.: груп. ръководители

III. Дейности за интервенция

- Интервенции от страна на ЦСОП в случаи на тормоз, според приетите правила;
  - Ниско или еднократно нарушаване на правилата (еднократна проява, обида, подигравка и др. подобни);
  - Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата;
  - Сериозно – злоупотреба със сила, както и при съответни, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето извършител.

Срок: постоянен
Отг. груп. ръководители,
Координационен съвет

- Разработване на конкретни подходи за прекратяване на ситуации на тормоз и реакции спрямо детето, упражнило тормоз, спрямо потърпевшия, както и спрямо наблюдателите.

Срок: постоянен
Отг. Координационен съвет

- Въвеждане на Дневник за случаи на насилие и тормоз . Дневникът за описване на ситуациите на тормоз се съхранява при психолога.

Срок: постоянен
Отг.: психолог

- Процедура за откриване и работа по случай-при предприемане на индивидуална работа с ученик на базата на направения анализ, координирането на работата се осъществява от психолог.

Срок: постоянен
Отг.: психолог

- Насочване на случай от ЦСОП-Ст.Загора към други служби- при идентифициране на ситуация на тормоз, следва незабавно, да се уведомят органите за закрила на детето и /или полиция.

Срок: постоянен
Отг.: Координационен съвет

IV. Процедура за действие при регистриране на случай на тормоз в ЦСОП-Ст.Загора

1.Информиране и съобщаване на случай на тормоз:

- Дете, жертва на тормоз - уведомява се груп. ръководител устно, родителят попълва протокол за съобщаване на насилие /Приложение №2/, груп. ръководител в срок до един работен ден след уведомяването подава доклад до комисията/директора.

- Дете, упражнило тормоз - уведомява се груп. ръководител устно, родителят попълва протокол за съобщаване на насилие /Приложение №2/ груп. ръководител в срок до един работен ден след уведомяването подава доклад до комисията/директора.

- Деца, които помагат и подкрепят тормоза – уведомява се груп. ръководител устно, родителят попълва протокол за съобщаване на насилие /Приложение №2/, груп. ръководител в срок до един работен ден след уведомяването подава доклад до комисията/директора.

- Дете-наблюдател - уведомява се груп. ръководител устно, родителят попълва протокол за съобщаване на насилие /Приложение №2/, груп. ръководител в срок до един работен ден след уведомяването подава доклад до комисията/директора.

- Всеки груп. ръководител може да договори с учениците си от групата и други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в групата/класа.

- Всеки учител, наблюдавал ситуация на насилие между деца, е длъжен в срок до един работен ден след ситуацията да подаде доклад до комисията/директора.

2. Регистриране, докладване и разглеждане на случаи на насилие и тормоз сред учениците.

- Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.
- Всяка ситуация на тормоз трябва да бъде описана в Протокол /Приложение №1/ и докладвана от учителя, който я е наблюдавал, след което се вписва в регистър за случаи на насилие и тормоз.

- Председателят на комисията насрочва първично заседание за разглеждане на случая до 3 работни дни след регистрирането му.

- На заседанието се извършва обсъждане и се установява дали в действителност е налична ситуация на тормоз.

- Ако се установи случай на тормоз се набелязват мерки и срок за изпълнение, с цел възстановяване на щетата.

- Председателя на комисията връчва писмени предписания на лицата, които трябва да изпълнят заложените мерки в срок от един работен ден след първичното

заседание. Изготвя и връчва на директора на ЦСОП доклад за регистрирания случай.

- След изтичане на срока за изпълнение на предписаните мерки комисията на свое заседание установява ефективността на изпълнението и председателят докладва на директора в срок от 2 работни дни от заседанието си.